

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folketingsvalg på Færøerne.

Fremsat den 12. oktober 1976 af *indenrigsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 92 af 28. marts 1956 om folketingsvalg på Færøerne foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter stk. 1:

„*Stk. 2.* Folketingsmedlemmerne vælges for 4 år regnet fra den almindelige valgdag i den øvrige del af riget, bortset fra Grønland.“

2. § 2 affattes således:

„**§ 2.** Valgret til folketinget har enhver, som har dansk indfødsret, er fyldt 20 år og har fast bopæl i riget, medmindre vedkommende er umyndiggjort.

Stk. 2. Ingen kan udøve valgret uden at være optaget på valglisten.“

3. I § 4 indsættes efter stk. 2:

„*Stk. 3.* Vælgere, som opholder sig på områder i Grønland, der ikke er omfattet af den kommunale inddeling, skal, såfremt de ikke har bevaret fast bopæl andetsteds i riget, optages på valglisten i den kommune, hvor de senest havde fast bopæl. De nærmere regler om disse personers optagelse på valglisten fastsættes af indenrigsministeren.“

4. I § 6, *stk. 2*, ændres „§ 11“ til „§§ 11 og 11 a“.

5. I § 10 indsættes foran sidste punktum:

„I dette møde kan endvidere personer, der efter valglisternes udarbejdelse har erhvervet dansk indfødsret eller hvis umyndiggørelse er ophævet efter dette tidspunkt,

Indenrigsmin. 3. a. kt. j. nr. 4001-1-1974.

optages på listerne, hvis de opfylder de øvrige valgretsbestemmelser.“

6. I § 10, *sidste punktum*, ændres „§ 11“ til „§§ 11, 11 a og 11 b“.

7. Efter § 11 indsættes:

„**§ 11 a.** På tilflytterlisten optages endvidere personer, som tager fast bopæl i kommunen, men som

- 1) på grund af ophold i udlandet enten ikke er opført på eller er slettet af en valgliste eller
- 2) i medfør af denne lovs § 4, *stk. 3*, eller § 5, *stk. 2*, i lov om folketingsvalg i Grønland er opført på valglisten i en anden kommune end tilflytningskommunen.

Stk. 2. De i § 11, *stk. 3*, omhandlede frister for optagelse på tilflytterlisten finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. De under *stk. 1*, nr. 2, nævnte personer slettes af valglisten i den kommune, hvor de tidligere har haft bopæl. De nærmere regler herom samt om fremgangsmåden ved optagelsen af de i *stk. 1* nævnte personer på tilflytterlisten m. v. fastsættes af indenrigsministeren.

§ 11 b. Personer, der efter at være optaget på valglisten opgiver deres faste bopæl i kommunen og flytter til udlandet, skal af kommunalbestyrelsen slettes af valglisten.

Stk. 2. De nærmere regler vedrørende fremgangsmåden ved slettelse af de under *stk. 1* nævnte personer fastsættes af indenrigsministeren.“

8. I § 12, *stk. 2*, ændres „§§ 10 og 11“ til „§§ 10, 11, 11 a og 11 b“.

9. I § 14 udgår „der straks tager beslutning om sagsanlæg“.

10. § 15 affattes således:

„§ 15. Spørgsmål om optagelse på eller slettelse af en valgliste kan indbringes for domstolene. Spørgsmål om optagelse på hovedlisten eller tillægslisten kan dog kun indbringes, såfremt den pågældende under iagttagelse af § 9 har fremsat påstand om sin optagelse og denne påstand er forkastet af kommunalbestyrelsen ved afgørelse efter § 10.

Stk. 2. Retten beskikker en advokat for kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Anke af en dom, hvorved det pålægges kommunalbestyrelsen at optage en person på valglisten, har ikke opsættende virkning.“

11. § 19, *stk. 1*, affattes således:

„§ 19. Valgbestyrelsens formand forestår alle forberedelser til selve valget og modtager anmeldelser af kandidater og andre til valgbestyrelsen rettede meddelelser samt sammenkalder valgbestyrelsen til møde. Det påhviler valgbestyrelsen umiddelbart efter udløbet af den i § 22, *stk. 1*, nævnte frist for kandidaters anmeldelse at påse, hvorvidt de indleverede kandidatmeldelser er gyldige, og straks herefter at indberette til rigsombudsmanden, hvilke kandidater der gyldigt har anmeldt sig til valg; indberetningen skal for hver kandidat indeholde de i § 22, *stk. 2*, omhandlede oplysninger. Straks efter udløbet af den i § 22, *stk. 5*, nævnte frist tilvejebringer formanden for valgbestyrelsen de til brug ved valget fornødne stemmesedler.“

12. § 21 affattes således:

„§ 21. Ved valg til folketinget kan ingen komme i betragtning til valg, som ikke selv har stillet sig og anbefales af i det mindste 25 på Færøerne bosatte vælgere som stillere. En kandidat må ikke have mere end 50 stillere.

Stk. 2. Ingen kan være stiller for kandidater for mere end ét parti. Den, der anbefaler kandidater for flere partier, kan ikke anses som stiller for nogen af kandidaterne.“

13. § 22, *stk. 1*, affattes således:

„§ 22. Skriftlig anmeldelse om kandidaten og hans stillere skal indleveres til formanden for valgbestyrelsen, senest kl. 18 3 uger før valget finder sted. Anmeldelsen skal være underskrevet såvel af kandidaten som af en af hans stillere. Den, der indleverer kandidatmeldelsen, har ret til på en af ham medbragt afskrift af denne at få formandens kvittering for, at anmeldelsen er indleveret, og hvornår dette er sket. Valgbestyrelsen er pligtig til på derom fremsat begæring at give oplysning om navnene på hver enkelt kandidats stillere. Det er tilladt at offentliggøre stillernes navne.“

14. I § 22 indsættes efter *stk. 2* som nye stykker:

„*Stk. 3.* Anmeldelsen skal endvidere indeholde oplysning om hver enkelt stillers navn, stilling og bopæl samt oplysning om, hvilken stiller der foruden kandidaten kan rettes henvendelse til, såfremt det ved valgbestyrelsens gennemgang af de indleverede kandidatmeldelser viser sig, at anmeldelsen er behæftet med mangler.

Stk. 4. Såfremt valgbestyrelsen finder, at en rettidig indleveret kandidatmeldelse er behæftet med så væsentlige mangler, at den må erklæres ugyldig, skal den, inden kendelse herom afsiges, telefonisk eller om fornødent telegrafisk give meddelelse herom til vedkommende kandidat eller til den i anmeldelsen anførte stiller. En ny anmeldelse kan da indleveres eller mangler afhjælpes inden 48 timer fra meddelelsens afgivelse eller afsendelse. Sker dette ikke, afsiger valgbestyrelsens formand kendelse om anmeldelsens ugyldighed. Denne kendelse tilføres valgbogen, og en udskrift heraf tilsendes kandidaten.“

Stk. 3 og *4* bliver herefter *stk. 5* og *6*.

15. § 25, *stk. 2, 1. og 2. pkt.* affattes således:

„*Stk. 2.* Det kan ved kongeligt åbent brev om valgenes afholdelse overlades til rigsombudsmanden at fastsætte en anden dag til valgets foretagelse end den for den øvrige del af riget bestemte. Dagen for valgets afholdelse kundgøres af rigsombudsmanden, der samtidig underretter valgbestyrelsen derom.“

16. I § 26, stk. 3, indsættes efter 2. pkt.:

„Valgstyrerne er pligtige til at udføre det dem påhvilende hverv, medmindre lovligt forfald oplyses; kommunalbestyrelsen udnævner, såfremt en valgstyrrer oplyser sådant forfald, en ny valgstyrrer i vedkommen- des sted.“

17. I § 26 indsættes efter stk. 3:

„Stk. 4. Der tilkommer valgstyrerne og de tilforordnede vælgere, jfr. § 29, diæter for deres virksomhed på valgdagen af samme størrelse som de diæter, der ydes valgstyrere og tilforordnede vælgere i den øvrige del af riget, bortset fra Grønland.“

18. I § 28, stk. 2, indføjes efter 1. pkt:

„Såfremt der er opstillet 2 eller flere kandidater af samme navn, skal de pågældende kandidaters bopæl eller stilling anføres på stemmesedlen på en sådan måde, at forveksling af kandidaterne ikke kan finde sted.“

19. I § 29 indsættes efter stk. 1:

„Stk. 2. Enhver vælger er pligtig at påtage sig hvervet som tilforordnet vælger. Valg af tilforordnede vælgere foretages af kommunalbestyrelsen.“

20. § 33 affattes således:

„§ 33. Stemmeoptællingen foretages af valgstyrerne og de tilforordnede vælgere. Forinden stemmeoptællingen påbegyndes, udtages stemmesedlerne af stemmekasserne, hvorefter de blandes og fordeles mellem det fornødne antal optællingshold af valgstyrere og tilforordnede vælgere, der ordner dem således, at stemmesedler afgivet for samme parti eller for samme kandidat uden for partierne samles i bunker for sig, og derefter optæller, hvor mange stemmer der ved afstemningen er afgivet for hvert af de på stemmesedlerne opførte partier og for hver kandidat uden for partierne. En stemmeseddel er afgivet for det parti, inden for hvis felt vælgeren har sat kryds. Hvor der er tvivl om en stemmeseddels gyldighed eller om, på hvilket parti der er stemt, medreg-

nes stemmesedlen ikke i optællingen, men lægges foreløbig til side. Formanden for valgstyrerne deltager ikke personlig i denne del af optællingen, men påser, at den foregår under betryggende former.

Stk. 2. Når de enkelte optællingshold har tilendebragt optællingen af de stemmesedler, der er fordelt til holdet, afgives optællingsresultatet tillige med de som tvivlsomme henlagte stemmesedler til formanden for valgstyrerne.

Stk. 3. Valgstyrerne afgør derpå, om de tvivlsomme stemmesedler skal anses for gyldige eller ej.

En stemmeseddel er ugyldig,

- 1) når det ikke med sikkerhed fremgår, hvilket af partierne eller hvilken kandidat uden for partierne vælgeren har villet give sin stemme,
- 2) når beskaffenheden af stemmesedlen giver grund til at antage, at stemmesedlen ikke er en af de tilforordnede udleveret og på valgstedet afkrydset stemmeseddel,
- 3) når der på stemmesedlen findes skrevet, tegnet eller på anden måde anbragt noget, hvorved det findes forsætligt tilkendegivet, hvem den stemmende er, eller der overhovedet ved en behandling ud over den af afstemningen følgende findes forsætligt af vælgeren at være givet stemmesedlen et særpræg.

Såfremt en stemmeseddel kasseres, anføres grunden hertil i forhandlingsbogen.

Stk. 4. Valgstyrerne opgør derefter resultatet af afstemningen ved sammenlægning af de enkelte optællingsholds resultater og ved til disse at lægge de af valgstyrerne godkendte tvivlsomme stemmesedler.“

21. § 39 affattes således:

„§ 39. Vælgere, der ikke eller kun med uforholdsmæssig vanskelighed vil kunne indfinde sig på afstemningsstedet inden for de for afstemningen fastsatte tidsfrister, kan ved folketingsvalg afgive stemme ved indsendelse af stemmeseddel efter de i §§ 40-48 indeholdte regler.“

22. § 40 affattes således:

„§ 40. Vælgere, der opholder sig på Fær-

øerne kan afgive stemme på et folkeregister, herunder også folkeregistret i den kommune, hvor vælgeren er opført på valglisten.

Stk. 2. Vælgere, der er indlagt på færøsk sygehus eller anden helbredelses- og plejeinstitution eller er under lægebehandling i hjemmet, kan afgive stemme på sygehuset eller institutionen, eller over for vedkommende læge eller en af landfogeden (politimesteren) eller vedkommende sysselmand dertil udpeget troværdig person.

Stk. 3. Vælgere, der er indsat i arresthuset i Thorshavn, kan afgive stemme hos landfogeden (politimesteren).

Stk. 4. Vælgere, der har bopæl på afsides beliggende øer, der ikke udgør et selvstændigt afstemningsområde, kan afgive stemme hos en af vedkommende kommunalbestyrelse udpeget valgberettiget person. Kommunalbestyrelsen kan udpege to sådanne personer for hver afsides beliggende ø.

Stk. 5. Vælgere, der opholder sig i den øvrige del af riget, kan afgive stemme på et af de derværende steder for brevstemmeafgivning.

Stk. 6. Vælgere, der opholder sig i udlandet, kan afgive stemme på en dansk diplomatisk eller konsular repræsentation i udlandet eller hos en af indenrigsministeren bemyndiget.

Stk. 7. Søfolk og personer ansat ved fyrvæsenet kan endvidere afgive stemme på vedkommende skib eller på vedkommende fyr.

Stk. 8. For de vælgere, der i henhold til stk. 1, 2, 3, 4 og 7 afgiver stemme på Færøerne, kan stemmeafgivningen finde sted de sidste 3 uger før valgets afholdelse, dog senest næstsidste søgnedag før valgdagen. Søfolk eller fiskere kan dog afgive stemme i indtil 8 uger før valgets afholdelse, og stemmeafgivningen for disse vælgere kan endvidere ske hos landfogeden (politimesteren) eller hos vedkommende sysselmand eller mønstringsbestyrer. For de vælgere, der afgiver stemme i den øvrige del af riget eller i udlandet, kan stemmeafgivningen tidligst ske 3 måneder før valgdagen.“

23. § 42, stk. 2, nr. 1, affattes således:

„1. en erklæring om, at vælgeren selv frivilligt og uden overværelse af andre har udfyldt stemmesedlen, lagt den i konvolut-

ten og tilklæbet denne. Vælgeren skal tillige afgive en erklæring på tro og love om, at han på valgdagen ikke eller kun med uforholdsmæssig vanskelighed vil kunne finde sig på afstemningsstedet inden for de for afstemningen fastsatte tidsfrister. Vælgerens underskrift på følgebrevet skal finde sted i overværelse af vedkommende folkeregisterfører eller dennes stedfortræder, henholdsvis vedkommende konsulatembedsmand, føreren af vedkommende skib eller dennes stedfortræder, landfogeden (politimesteren) eller vedkommende sysselmand eller mønstringsbestyrer eller en tjenestemand ved fyrvæsenet eller en af indenrigsministeren eller af kommunalbestyrelsen, jfr. § 40, stk. 4, dertil bemyndiget. For så vidt angår patienter på sygehuse eller andre helbredelses- og plejeinstitutioner, skal den pågældende vælgers underskrift være afgivet i overværelse af en ved sygehuset eller institutionen ansat inspektør eller læge og for andre syge personers vedkommende af en læge eller en af landfogeden (politimesteren) eller vedkommende sysselmand dertil udpeget troværdig person. Følgebrevet skal angive datoen for underskriften og vælgerens fulde navn, stilling og bopæl i den kommune, hvori han er opført på valglisten,“

24. § 45, stk. 1, affattes således:

„§ 45. Inden afstemningens påbegyndelse, om fornødent aftenen før valgdagen, åbnes de modtagne omslag af valgstyrene, der for hver enkelt af omslagene undersøges, om den person, fra hvem det hidrører, er opført på valglisten, og i bekræftende fald straks sætter et kryds ved vælgerens navn på valglisten samtidig med, at hans navn og valglistennummer opføres på stemmelisten, jfr. § 30.“

25. Foran § 50 indsættes:

„§ 49 a. Folkeafstemninger i henhold til § 20, stk. 2, § 29, stk. 2, og § 88 i Danmarks Riges Grundlov afholdes på Færøerne. Det samme gælder afstemninger i henhold til grundlovens § 42, såfremt den pågældende lov skal gælde for Færøerne eller ved anordning kunne sættes i kraft i denne del af riget.

Stk. 2. Folkeafstemninger på Færøerne finder sted på samme dag som i de øvrige dele af riget.“

26. I § 52 indsættes efter stk. 1:

„*Stk. 2.* Såfremt der på samme dag afholdes folkeafstemning om 2 eller flere lovforslag eller love, fastsætter indenrigsministeren de bestemmelser, der er nødvendige som følge af afstemningernes samtidige afholdelse.“

27. I § 56 indsættes efter stk. 1:

„*Stk. 2.* En stemmeseddel er ugyldig,

- 1) når det ikke med sikkerhed fremgår, for hvilket resultat vælgeren har villet stemme,
- 2) når beskaffenheden af stemmesedlen giver grund til at antage, at den ikke er en af de tilforordnede udleveret og på valgstedet afkrydset stemmeseddel,
- 3) når der på stemmesedlen findes skrevet, tegnet eller på anden måde anbragt noget, hvorved det findes forsætligt tilkendegivet, hvem den stemmende er, eller der overhovedet ved en behandling ud over den af afstemningen følgende findes forsætligt af vælgeren at være givet stemmesedlen et særpræg. Understregning eller overstregning af den

stemmesedlen påtrykte tekst i forbindelse med et kryds på stemmesedlen anses ikke som særpræg.“

28. § 59 affattes således:

„§ 59. Den, der forsømmer udførelsen af forretninger, som påhviler ham efter denne lov, straffes med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.“

29. § 61, *stk. 2*, affattes således:

„*Stk. 2.* Overtrædelse af bestemmelserne i stk. 1 straffes med bøde eller hæfte.“

30. I § 61, *stk. 3*, udgår „fra 100 kr.“, og sidste pkt. ophæves.

31. I § 62 udgår *stk. 2*, og i *stk. 3*, der bliver *stk. 2*, indsættes i 1. pkt. efter „tilforordnede“: „jfr. § 26, *stk. 4*“.

32. I § 62, *stk. 4*, der bliver *stk. 3*, udgår „og 3“.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. marts 1977.

Bestemmelserne i § 1, nr. 3-10, finder dog først anvendelse på de valglisten, der har gyldighed fra 1. marts 1978.

Bemærkninger til lovforslaget.

Bestemmelserne om folketingsvalg på Færøerne blev ved lov nr. 92 af 28. marts 1956 i vidt omfang bragt i overensstemmelse med de for den øvrige del af riget gældende bestemmelser om valg til folketinget, idet forskellighederne mellem den færøske folketingsvalglov og den danske folketingsvalglov indskrænkedes til at vedrøre sådanne områder, der enten står i forbindelse med særlige lokale forhold på Færøerne eller som har rod i gammel hævd på øerne. I den forløbne tid er den danske folketingsvalglov blevet ændret en række gange. En del af de gennemførte ændringer har vedrørt bestemmelser, der ikke indeholdes i den færøske folketingsvalglov, såsom anmeldelse af nye partier og om adgangen til at deltage i fordelingen af tillægsmandater samt om vederlag og pension m. v. til folketingets medlemmer og formand, hvorimod andre ændringer har vedrørt sådanne bestemmelser, der også indeholdes

i den færøske valglov. Disse ændringer vedrører eksempelvis udarbejdelse af valglisten, fremgangsmåden ved optællingen af de afgivne stemmer og om stemmeafgivning ved indsendelse af stemmeseddel pr. brev.

I princippet bør bestemmelser af samme indhold være enslydende i begge valglove, og ved nærværende forslag er der foreslået en række ændringer i den færøske valglov, hvorved denne på ny i videst muligt omfang bringes i overensstemmelse med den danske folketingsvalglov.

Samtidig er der foreslået indsat en bestemmelse om, i hvilket omfang folkeafstemning skal finde sted på Færøerne samt enkelte tilføjelser i øvrigt til afsnittet om folkeafstemninger.

Som følge af at det i lovforslaget foreslås, at valgstyrelser og tilforordnede vælgere skal vederlægges med diæter af samme størrelse, som der

ydes i det øvrige Danmark, ma det påregnes, at statskassens tilskud til landskassen vil stige fra ca. 6.000 kr. til ca. 50.000 kr. Herudover medfører lovforslaget ingen økonomiske konsekvenser.

Med hensyn til lovforslagets enkeltheder henvises til de enkelte bestemmelser:

Til nr. 1.

Da nyvalg på Færøerne ofte først kan afholdes på et senere tidspunkt end i den øvrige del af riget, har man fundet det hensigtsmæssigt, at der i lighed med den grønlandske folketingsvalglov indføjes en bestemmelse om, at valgperioden for de færøske folketingsmedlemmer følger valgperioden for de øvrige medlemmer af folketinget, således at de færøske folketingsmedlemmers mandater bortfalder, samtidig med at der afholdes nyvalg i den øvrige del af riget.

Til nr. 2.

Den foreslåede formulering af valgretsbestemmelserne er enslydende med den ved lov nr. 445 af 21. december 1965 ændrede affattelse af den danske folketingsvalgløvs § 1.

Til nr. 3-10.

De foreslåede ændringer, der vedrører reglerne om optagelse på og slettelse af valglisten blandt andet ved tilflytning fra eller bortflytning til udlandet, er enslydende med de ved lov nr. 364 af 18. december 1964 samt lov nr. 445 af 21. december 1965 gennemførte ændringer i de tilsvarende bestemmelser i den danske folketingsvalglov.

Til nr. 11, 13 og 14.

De foreslåede ændringer, der vedrører reglerne om anmeldelse af opstillede kandidater, er — bortset fra de bibeholdte frister — stort set enslydende med de ved lov nr. 445 af 21. december 1965 gennemførte ændringer i de tilsvarende bestemmelser i den danske folketingsvalglov, idet det dog kun kræves, at kandidaten samt en af hans stillere skal underskrive kandidatanmeldelsen. I modsætning til tidligere foreslås endvidere indført en adgang til at foretage berigtigelse af konstaterede fejl i de indleverede kandidatanmeldelser.

Til nr. 12.

Efter de gældende regler kan en kandidat stille sig til valg på Færøerne, såfremt han anbefales af i det mindste én af valgdistriktets vælgere som stiller, hvorimod der i det øvrige rige — bortset fra Grønland — kræves mindst 25 stillere. Da denne særstilling ikke længere skønnes nødvendig, foreslås antallet af stillere fastsat til mindst 25. Der foreslås endvidere indført et forbud imod, at nogen er stiller

for kandidater for mere end ét parti. Tilsvarende ændring er foretaget i den danske folketingsvalglov ved lov nr. 445 af 21. december 1965.

Til nr. 15.

Efter gældende lov kan folketingsvalg på Færøerne ikke afholdes med et mindre varsel end 5 uger, idet rigsombudsmanden, der bestemmer valgdagen, skal kundgøre denne senest 5-ugersdagen før afstemningen. Da denne bestemmelse kan medføre, at valgdagen på Færøerne må fastsættes til en senere dato end i det øvrige rige, forslås bestemmelsen ændret, således at det vil være muligt i videre omfang end nu at holde folketingsvalg samtidig på Færøerne og i det øvrige Danmark.

Til nr. 16, 17, 19, 31 og 32.

I lighed med den danske folketingsvalglov foreslås der pålagt vælgerne pligt til at virke som valgstyrrere og tilforordnede vælgere, ligesom det foreslås, at valgstyrrerne og tilforordnede vælgere skal vederlægges med diæter af samme størrelse, som der ydes valgstyrrere og tilforordnede vælgere i det øvrige Danmark.

Til nr. 18.

I lighed med den danske folketingsvalglov foreslås indføjet en bestemmelse om, at der for kandidater af samme navn skal anføres bopæl eller stilling på stemmesedlerne, således at forveksling ikke vil kunne finde sted.

Til nr. 20.

Ved lov nr. 59 af 4. marts 1964 fastsattes der i den danske folketingsvalglov ændrede regler vedrørende stemmeoptællingen på valgdagen. Tilsvarende regler foreslås fastsat i den færøske valglov.

Til nr. 21-24.

Ved lov nr. 445 af 21. december 1965 er reglerne om stemmeafgivning pr. brev i den danske folketingsvalglov ændret både med hensyn til betingelserne og fristerne vedrørende sådan stemmeafgivning, idet der ikke længere stilles krav om, at vælgeren skal være absolut forhindret på grund af ophold uden for sin hjemstedskommune, ligesom fristen for stemmeafgivningen generelt er udvidet til de sidste 3 uger før valgdagen. Tilsvarende ændringer foreslås foretaget i den færøske valglov.

Ved lov nr. 283 af 10. juni 1970 er endvidere indført bestemmelser, der giver adgang til stemmeafgivning pr. brev for syge vælgere og for vælgere, der er indsat i en af fængselsvæsenets institutioner. Tilsvarende ændring foreslås foretaget i den færøske valglov med hensyn til personer, der er indsat

i arresthuset i Thorshavn, hvorimod de på Færøerne gældende særlige regler om stemmeafgivning for syge vælgere, der tillige gælder for hjemmeliggende personer, foreslås bibeholdt stort set uforandret.

Til nr. 25.

I grundloven er det påbudt, at lovforslag i visse tilfælde skal gøres til genstand for folkeafstemning. Det gælder således spørgsmål om overladelse af beføjelser til mellemfolkelige myndigheder (§ 20, stk. 2), valgretsalderen til folketinget (§ 29, stk. 2), samt om ændring af grundloven (§ 88). Herudover er det i § 42, stk. 1, fastsat, at et af folketinget vedtaget lovforslag skal undergives folkeafstemning, når 1/3 af folketingets medlemmer begærer dette; det er endvidere i § 42, stk. 8, bestemt, at nærmere regler om folkeafstemning, herunder i hvilket omfang folkeafstemning skal finde sted på Færøerne, fastsættes ved lov.

I den gældende færøske folketingsvalglov er der i overensstemmelse hermed i §§ 50-57 givet nærmere bestemmelser om, hvorledes folkeafstemninger skal gennemføres på Færøerne, hvorimod det ikke er bestemt, i hvilket omfang folkeafstemninger skal finde sted på Færøerne. Medmindre andet særligt bestemmes, må det antages, at der på Færøerne bør iværksættes folkeafstemning om ethvert lovforslag, som i den øvrige del af riget undergives folkeafstemning; dette gælder ikke alene lovforslag af forfatningsmæssig karakter, som omhandlet i grundlovens §§ 20, 29 og 88, men også almindelige lovforslag hvorom der i henhold til grundlovens § 42 er begæret afholdt folkeafstemning.

Når henses til den for Færøerne gældende hjem-

mestyreordning, jfr. lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre, hvorved en række sagområder enten er eller efter forhandling kan henføres som særanliggende under hjemmestyrets lovgivning og administrative myndighed, synes det påkrævet, at der for så vidt angår folkeafstemninger vedrørende den almindelige lovgivning (grundlovens § 42) søges lovhjemlet visse begrænsninger for så vidt angår Færøerne. Det foreslås derfor, at folkeafstemning udover de i grundlovens §§ 20, stk. 2, 29, stk. 2 og 88 omhandlede tilfælde kun skal finde sted på Færøerne, for så vidt den pågældende lov skal gælde for øerne eller ved anordning skal kunne sættes i kraft i denne del af riget.

Til nr. 26.

Såfremt der på samme dag skal afholdes folkeafstemning om 2 eller flere love eller lovforslag, vil det være nødvendigt at supplere de i loven indeholdte bestemmelser om en enkelt afstemnings afholdelse, og indenrigsministeren foreslås bemyndiget til at fastsætte de i så henseende fornødne bestemmelser.

Til nr. 27.

Den foreslåede tilføjelse til § 56 om ugyldige stemmesedler er enslydende med den tilsvarende bestemmelse i den danske folketingsvalglov.

Til nr. 28-30.

De foreslåede ændringer af de heromhandlede straffebestemmelser er enslydende med de ved lov nr. 445 af 21. december 1965 gennemførte ændringer i den danske folketingsvalglov.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov.

Gældende lov.

§ 2. Valgret til folketinget har enhver, som har dansk indfødsret, opfylder den i stk. 2 indeholdte aldersbetingelse og har fast bopæl i riget, medmindre vedkommende:

a) nyder eller har nydt offentlig understøttelse, som i henhold til lovgivningen betragtes som fattighjælp, og hvis modtagelse efter de i loven fastsatte regler medfører tab af valgret, uden at denne virkning senere er bortfaldet,

b) er ude af rådighed over sit bo på grund af umyndiggørelse.

Stk. 2. Valgretsalderen er den, som er gældende ved valg til folketinget i den øvrige del af riget.

Stk. 3. Ingen kan udøve valgret uden at være optaget på valglisten.

Lovforslaget.

1. I § 1 indsættes efter stk. 1:

„*Stk. 2.* Folketingsmedlemmerne vælges for 4 år regnet fra den almindelige valgdag i den øvrige del af riget, bortset fra Grønland.“

2. § 2 affattes således:

„**§ 2.** Valgret til folketinget har enhver, som har dansk indfødsret, er fyldt 20 år og har fast bopæl i riget, medmindre vedkommende er umyndiggjort.

Stk. 2. Ingen kan udøve valgret uden at være optaget på valglisten.“

3. I § 4 indsættes efter stk. 2:

„*Stk. 3.* Vælgere, som opholder sig på områder i Grønland, der ikke er omfattet af den kommunale inddeling, skal, såfremt de ikke har bevaret fast bopæl andetsteds i riget, optages på valglisten i den kommune, hvor de senest havde fast bopæl. De nærmere regler om disse personers optagelse på valglisten fastsættes af indenrigsministeren.“

4. I § 6, stk. 2, ændres „§ 11“ til „§§ 11 og 11 a“.

5. I § 10 indsættes foran sidste punktum:

„I dette møde kan endvidere personer, der efter valglisternes udarbejdelse har erhvervet dansk indfødsret eller hvis umyndiggørelse er ophævet efter dette tidspunkt, optages på listerne, hvis de opfylder de øvrige valgretsbestemmelser.“

*Gældende lov.**Lovforslaget.*

6. I § 10, sidste punktum, ændres „§ 11“ til „§§ 11, 11 a og 11 b“.

7. Efter § 11 indsættes:

„§ 11 a. På tilflytterlisten optages endvidere personer, som tager fast bopæl i kommunen, men som

- 1) på grund af ophold i udlandet enten ikke er opført på eller er slettet af en valgliste eller
- 2) i medfør af denne lovs § 4, stk. 3, eller § 5, stk. 2, i lov om folketingsvalg i Grønland er opført på valglisten i en anden kommune end tilflytningskommunen.

Stk. 2. De i § 11, stk. 3, omhandlede frister for optagelse på tilflytterlisten finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. De under stk. 1, nr. 2, nævnte personer slettes af valglisten i den kommune, hvor de tidligere har haft bopæl. De nærmere regler herom samt om fremgangsmåden ved optagelsen af de i stk. 1 nævnte personer på tilflytterlisten m. v. fastsættes af indenrigsministeren.

§ 11 b. Personer, der efter at være optaget på valglisten opgiver deres faste bopæl i kommunen og flytter til udlandet, skal af kommunalbestyrelsen slettes af valglisten.

Stk. 2. De nærmere regler vedrørende fremgangsmåden ved slettelse af de under stk. 1 nævnte personer fastsættes af indenrigsministeren.

8. I § 12, stk. 2, ændres „§§ 10 og 11“ til „§§ 10, 11, 11 a og 11 b“.

9. I § 14 udgår „der straks tager beslutning om sagsanlæg“.

10. § 15 affattes således:

„§ 15. Spørgsmål om optagelse på eller slettelse af en valgliste kan indbringes for domstolene. Spørgsmål om optagelse på hovedlisten eller tillægslisten kan dog kun indbringes, såfremt den pågældende under iagttagelse af § 9 har fremsat påstand om sin optagelse og denne påstand er forkastet af kommunalbestyrelsen ved afgørelse efter § 10.

Stk. 2. Retten beskikker en advokat for kommunalbestyrelsen.

§ 15. Den, som er utilfreds med, at kommunalbestyrelsen ved kendelse som i §§ 9 og 10 omhandlet har nægtet ham valgret, kan fordrø en udskrift af kendelsen meddelt uden betaling og indbringe spørgsmålet til afgørelse ved domstolene. Sådanne sager kan altid indbringes for retten på hovedtingstedet. Parterne er i første instans fritagne for at erlægge retsgebyrer og for brugen af stemplet papir, ligesom der af rigsombudsmanden skal beskikkes en mand til at møde for den indstævnedes kommunal-

Gældende lov.

bestyrelse. Opnår klageren dom for at være valgberettiget, skal han optages på valglisten, såsnart han foreviser en udskrift af dommen.

§ 19. Formanden for valgbestyrelsen forestår alle forberedelser til selve valget og modtager anmeldelse af kandidater og andre til valgbestyrelsen rettede meddelelser. Straks efter udløbet af fristen for kandidaternes anmeldelse (jfr. § 22) tilvejebringer han de til brug ved valget fornødne stemmesedler.

§ 21. Ved valg til folketinget kan ingen komme i betragtning til valg, som ikke selv har stillet sig og anbefales af i det mindste een af valgdistriktets vælgere som stiller. En kandidat må ikke have mere end 50 stillere.

§ 22. Skriftlig anmeldelse såvel om kandidater som om den eller dem, der vil understøtte hans valg, underskrevet enten af kandidaten selv eller af en af hans stillere, må senest kl. 18 på 3 ugers dagen forinden valgdagen være indleveret til formanden for valgbestyrelsen. Den, der indleverer listen, har ret til på en af ham medbragt afskrift af denne at få formandens tilståelse for, at listen er indleveret, og hvornår dette er sket. Valgbestyrelsen er

Lovforslaget.

Stk. 3. Anke af en dom, hvorved det pålægges kommunalbestyrelsen at optage en person på valglisten, har ikke opsættende virkning.“

11. § 19, stk. 1, affattes således:

„**§ 19.** Valgbestyrelsens formand forestår alle forberedelser til selve valget og modtager anmeldelser af kandidater og andre til valgbestyrelsen rettede meddelelser samt sammenkalder valgbestyrelsen til møde. Det påhviler valgbestyrelsen umiddelbart efter udløbet af den i § 22, stk. 1, nævnte frist for kandidaters anmeldelse at påse, hvorvidt de indleverede kandidatanmeldelser er gyldige, og straks herefter at indberette til rigsombudsmanden, hvilke kandidater der gyldigt har anmeldt sig til valg; indberetningen skal for hver kandidat indeholde de i § 22, stk. 2, omhandlede oplysninger. Straks efter udløbet af den i § 22, stk. 5, nævnte frist tilvejebringer formanden for valgbestyrelsen de til brug ved valget fornødne stemmesedler.“

12. § 21 affattes således:

„**§ 21.** Ved valg til folketinget kan ingen komme i betragtning til valg, som ikke selv har stillet sig og anbefales af i det mindste 25 på Færøerne bosatte vælgere som stillere. En kandidat må ikke have mere end 50 stillere.

Stk. 2. Ingen kan være stiller for kandidater for mere end ét parti. Den, der anbefaler kandidater for flere partier, kan ikke anses som stiller for nogen af kandidaterne.“

13. § 22, stk. 1, affattes således:

„**§ 22.** Skriftlig anmeldelse om kandidaten og hans stillere skal indleveres til formanden for valgbestyrelsen, senest kl. 18 3 uger før valget finder sted. Anmeldelsen skal være underskrevet såvel af kandidaten som af en af hans stillere. Den, der indleverer kandidatanmeldelsen, har ret til på en af ham medbragt afskrift af denne at få formandens kvittering for, at anmeldelsen er indleveret, og hvornår dette er sket. Valgbestyrelsen

Gældende lov.

pligtig til at på derom fremsat begæring at give oplysning om navnene på hver enkelt kandidats stillere. Det er tilladt at offentliggøre stillernes navne.

§ 25. — — —

Stk. 2. Dagen, da afstemningen på Færøerne skal finde sted, bestemmes af rigsombudsmanden. Den kundgøres mindst een gang, senest 5 ugers dagen før afstemningen, af rigsombudsmanden, ligesom han snarest har særlig at underrette valgbestyrelsen derom. Denne sender snarest meddelelse til samtlige formænd for valgstyrene, der hurtigst muligt efter modtagelsen af denne meddelelse sørger for, at dagen og klokkeslættet ved opslag på de til offentlige bekendtgørelser bestemte tavler og på enhver anden hensigtsmæssig måde bringes til beboernes kundskab i samtlige sogne. Afstemningsstederne (jfr. § 17) kundgøres samtidig hermed eller så snart derefter, som ske kan.

Lovforslaget.

er pligtig til på derom fremsat begæring at give oplysning om navnene på hver enkelt kandidats stillere. Det er tilladt at offentliggøre stillernes navne.“

14. I § 22 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

„*Stk. 3.* Anmeldelsen skal endvidere indeholde oplysning om hver enkelt stillers navn, stilling og bopæl samt oplysning om, hvilken stiller der foruden kandidaten kan rettes henvendelse til, såfremt det ved valgbestyrelsens gennemgang af de indleverede kandidatanmeldelser viser sig, at anmeldelsen er behæftet med mangler.

Stk. 4. Såfremt valgbestyrelsen finder, at en rettidig indleveret kandidatanmeldelse er behæftet med så væsentlige mangler, at den må erklæres ugyldig, skal den, inden kendelse herom afsiges, telefonisk eller om fornødent telegrafisk give meddelelse herom til vedkommende kandidat eller til den i anmeldelsen anførte stiller. En ny anmeldelse kan da indleveres eller mangler afhjælpes inden 48 timer fra meddelelsens afgivelse eller afsendelse. Sker dette ikke, afsiger valgbestyrelsens formand kendelse om anmeldelsens ugyldighed. Denne kendelse tilføres valgbogen, og en udskrift heraf tilsendes kandidaten.“

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

15. § 25, *stk. 2, 1. og 2. pkt.* affattes således:

„*Stk. 2.* Det kan ved kongeligt åbent brev om valgenes afholdelse overlades til rigsombudsmanden at fastsætte en anden dag til valgets foretagelse end den for den øvrige del af riget bestemte. Dagen for valgets afholdelse kundgøres af rigsombudsmanden, der samtidig underretter valgbestyrelsen derom.“

Gældende lov.

§ 33. Valgstyrene og medhjælperne udtager derefter stemmesedlerne af stemmekasserne og blander dem. En stemmeseddel er ugyldig, 1) når det ikke med sikkerhed fremgår, hvilket af partierne eller hvilken kandidat udenfor partierne vælgeren har villet give sin stemme, 2) når beskaffenheden af stemmesedlen giver grund til at antage, at stemmesedlen ikke er en af de tilforordnede udleveret og på valgstedet afkrydset stemmeseddel, 3) når der på stemmesedlen findes skrevet, tegnet eller på anden måde anbragt noget, hvorved det findes forsætligt tilkendegivet, hvem den stemmende er, eller der overhovedet ved en behandling udover den af stemmeafgivningen følgende findes forsætligt af vælgeren at være givet stemmesedlen et særpræg.

Stk. 2. Valgstyrene og medhjælperne optæller, hvor mange stemmer der ved afstemningen er afgivet for hvert af de på

Lovforslaget.

16. I § 26, stk. 3, indsættes efter 2. pkt.:
„Valgstyrene er pligtige til at udføre det dem påhvilende hverv, medmindre lovligt forfald oplyses; kommunalbestyrelsen udnævner, såfremt en valgstyret oplyser sådant forfald, en ny valgstyret i vedkommenes sted.“

17. I § 26 indsættes efter stk. 3:

„*Stk. 4.* Der tilkommer valgstyrene og de tilforordnede vælgere, jfr. § 29, diæter for deres virksomhed på valgdagen af samme størrelse som de diæter, der ydes valgstyret og tilforordnede vælgere i den øvrige del af riget, bortset fra Grønland.“

18. I § 28, stk. 2, indføjes efter 1. pkt:

„Såfremt der er opstillet 2 eller flere kandidater af samme navn, skal de pågældende kandidaters bopæl eller stilling anføres på stemmesedlen på en sådan måde, at forveksling af kandidaterne ikke kan finde sted.“

19. I § 29 indsættes efter stk. 1:

„*Stk. 2.* Enhver vælger er pligtig at påtage sig hvervet som tilforordnet vælger. Valg af tilforordnede vælgere foretages af kommunalbestyrelsen.“

20. § 33 affattes således:

„**§ 33.** Stemmeoptællingen foretages af valgstyret og de tilforordnede vælgere. Forinden stemmeoptællingen påbegyndes, udtages stemmesedlerne af stemmekasserne, hvorefter de blandes og fordeles mellem det fornødne antal optællingshold af valgstyret og tilforordnede vælgere, der ordner dem således, at stemmesedler afgivet for samme parti eller for samme kandidat uden for partierne samles i bunker for sig, og derefter optæller, hvor mange stemmer der ved afstemningen er afgivet for hvert af de på stemmesedlerne opførte partier og for hver kandidat uden for partierne. En stemmeseddel er afgivet for det parti, inden for hvis felt vælgeren har sat kryds. Hvor der er tvivl om en stemmeseddels gyldighed eller om, på hvilket parti der er stemt, medregnes stemmesedlen ikke i optællingen, men lægges foreløbig til side. Formanden for

Gældende lov.

stemmesedlerne opførte partier og for hver kandidat udenfor partierne. En stemmeseddel er afgivet for det parti, i hvis felt på stemmesedlen de kandidater er opført, ved hvis navn eller ved hvis partibetegnelse vælgeren har sat kryds. Optællingen sker, efterhånden som stemmesedlerne fremtages, derved, at en af valgstyrene oplæser, for hvilket parti eller for hvilken kandidat udenfor partierne stemmesedlen er afgivet, medens samtidig to valgstyrene eller medhjælperne optegner, hvor mange stemmer der er tilfaldet hvert parti eller hver kandidat udenfor partierne. De oplæste stemmesedler henlægges i bunker for sig. Hvor der i noget tilfælde er tvivl om stemmesedlens gyldighed eller om, på hvilket parti der er stemt, oplæses stemmesedlen ikke, men lægges foreløbig til side. Når virksomheden med stemmesedlernes optælling fordeles mellem forskellige af de tilfornordnede vælgere, opgør valgstyrene det samlede tal efter de særskilte optællinger.

Stk. 3. Når oplæsningen er endt, undersøger lederen, om de to valgstyres eller medhjælperes optegnelser stemmer overens, og om det antal stemmer, der ifølge disse er faldet på hvert enkelt parti eller på hver kandidat udenfor partierne, svarer til antallet af de henlagte stemmesedler. Er optællingen således fundet rigtig, underskriver valgstyrene eller medhjælperne de af dem førte lister, og disse tilligemed de tvivlsomme stemmesedler afgives til lederen.

Stk. 4. Valgstyrene afgør derpå, om de tvivlsomme stemmesedler skal anses for gyldige eller ej, og anfører, forsåvidt nogen af disse kasseres, grunden hertil i forhandlingsbogen. Antallet af de af valgstyrene godkendte tvivlsomme stemmesedler lægges til de ved den ovenomtalte optælling fremkomne tal.

§ 39. Vælgere, som på grund af ophold udenfor den kommune, hvor de er opført på valglisten, eller som på grund af tjeneste på et fyr vil være forhindret i at indfinde sig på valgstedet indenfor de for afstemningen fastsatte tidsfrister, kan ved folketingsvalg indsende deres stemmeseddel efter de i §§ 40-49 indeholdte regler.

Stk. 2. Vælgere, som har bopæl på afsides

Lovforslaget.

valgstyrene deltager ikke personlig i denne del af optællingen, men påser, at den foregår under betryggende former.

Stk. 2. Når de enkelte optællingshold har tilendebragt optællingen af de stemmesedler, der er fordelt til holdet, afgives optællingsresultatet tillige med de som tvivlsomme henlagte stemmesedler til formanden for valgstyrene.

Stk. 3. Valgstyrene afgør derpå, om de tvivlsomme stemmesedler skal anses for gyldige eller ej.

En stemmeseddel er ugyldig,

- 1) når det ikke med sikkerhed fremgår, hvilket af partierne eller hvilken kandidat uden for partierne vælgeren har villet give sin stemme,
- 2) når beskaffenheden af stemmesedlen giver grund til at antage, at stemmesedlen ikke er en af de tilfornordnede udleveret og på valgstedet afkrydset stemmeseddel,
- 3) når der på stemmesedlen findes skrevet, tegnet eller på anden måde anbragt noget, hvorved det findes forsætligt tilkendegivet, hvem den stemmende er, eller der overhovedet ved en behandling ud over den af afstemningen følgende findes forsætligt af vælgeren at være givet stemmesedlen et særpræg.

Såfremt en stemmeseddel kasseres, anføres grunden hertil i forhandlingsbogen.

Stk. 4. Valgstyrene opgør derefter resultatet af afstemningen ved sammenlægning af de enkelte optællingsholds resultater og ved til disse at lægge de af valgstyrene godkendte tvivlsomme stemmesedler.“

21. § 39 affattes således:

„**§ 39.** Vælgere, der ikke eller kun med uforholdsmæssig vanskelighed vil kunne indfinde sig på afstemningsstedet indenfor de for afstemningen fastsatte tidsfrister, kan ved folketingsvalg afgive stemme ved indsendelse af stemmeseddel efter de i §§ 40-48 indeholdte regler.“

Gældende lov.

beliggende øer, der ikke udgør et selvstændigt valgdistrikt, kan afgive stemme ved indsendelse af stemmeseddel, såfremt de kun med uforholdsmæssig vanskelighed kan nå frem til afstemningsstedet.

Stk. 3. Berettigede til at afgive stemme ved indsendelse af stemmeseddel er endvidere vælgere, der på grund af sygdom er forhindret i at indfinde sig på valgstedet, hvadenten de er indlagt på færøsk hospital, sanatorium el. lign., eller de er under lægebehandling i hjemmet.

§ 40. Søfolk og personer ansat ved fyrvæsenet kan stemme på vedkommende skib eller på vedkommende fyr, jfr. § 42, når de opfylder den i § 39, stk. 1, omhandlede betingelse for sådan stemmeafgivning.

Stk. 2. Andre vælgere, som er omfattet af bestemmelserne i § 39, stk. 1, og som opholder sig i udlandet, kan stemme på et dansk konsulat eller gesandtskab i udlandet, jfr. § 42, eller hos en af indenrigsministeren bemyndiget.

Stk. 3. Øvrige vælgere, som er omfattet af bestemmelserne i § 39, stk. 1, kan stemme på et folkeregister på Færøerne eller i det øvrige Danmark, jfr. § 42. Stemmeafgivningen kan ske også i den kommune, hvor vælgeren er opført på valglisten.

Stk. 4. For de vælgere, der i henhold til stk. 1 eller stk. 3 afgiver stemme på Færøerne, finder afstemningen sted de 3 sidste søgnedage før valgets afholdelse. Søfolk eller fiskere, som på afstemningsdagen vil opholde sig udenfor den pågældende kommune, kan dog afgive stemme på folkeregistret, hos landfogeden (politimesteren) eller hos vedkommende sysselmand eller mønstringsbestyrer indtil 8 uger før valgets afholdelse. For de vælgeres vedkommende, der afgiver stemme udenfor Færøerne, må stemmesedlen tidligst være afgivet 3 måneder før valgets afholdelse.

Stk. 5. De i § 39, stk. 2, omhandlede vælgere afgiver stemme hos en af vedkommende kommunalbestyrelse udpeget valgberettiget person. Kommunalbestyrelsen kan udpege 2 sådanne personer for hver afsides beliggende ø. Stemmeafgivningen kan tidligst finde sted 3 uger før valgets afholdelse.

Stk. 6. De i § 39, stk. 3, omhandlede syge

Lovforslaget.

22. § 40 affattes således:

„**§ 40.** Vælgere, der opholder sig på Færøerne, kan afgive stemme på et folkeregister, herunder også folkeregistret i den kommune, hvor vælgeren er opført på valglisten.

Stk. 2. Vælgere, der er indlagt på færøsk sygehus eller anden helbredelses- og plejeinstitution eller er under lægebehandling i hjemmet, kan afgive stemme på sygehuset eller institutionen, eller over for vedkommende læge eller en af landfogeden (politimesteren) eller vedkommende sysselmand dertil udpeget troværdig person.

Stk. 3. Vælgere, der er indsat i arresthuset i Thorshavn, kan afgive stemme hos landfogeden (politimesteren).

Stk. 4. Vælgere, der har bopæl på afsides beliggende øer, der ikke udgør et selvstændigt afstemningsområde, kan afgive stemme hos en af vedkommende kommunalbestyrelse udpeget valgberettiget person. Kommunalbestyrelsen kan udpege to sådanne personer for hver afsides beliggende ø.

Stk. 5. Vælgere, der opholder sig i den øvrige del af riget, kan afgive stemme på et af de derværende steder for brevstemmeafgivning.

Stk. 6. Vælgere, der opholder sig i udlandet, kan afgive stemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet eller hos en af indenrigsministeren bemyndiget.

Stk. 7. Søfolk og personer ansat ved fyrvæsenet kan endvidere afgive stemme på vedkommende skib eller på vedkommende fyr.

Stk. 8. For de vælgere, der i henhold til stk. 1, 2, 3, 4 og 7 afgiver stemme på Færøerne, kan stemmeafgivningen finde sted de sidste 3 uger før valgets afholdelse, dog se-

Gældende lov.

afgiver stemme på vedkommende hospital, sanatorium el. lign. eller overfor vedkommende læge, statstjenestemand eller af sysselmanden dertil udpeget troværdig person. Stemmeafgivningen kan tidligst finde sted en uge før valgets afholdelse.

§ 42. — — —

Stk. 2. Det i § 41, stk. 1, omhandlede følgebrev udfyldes straks, efter at stemmesedlen er indlagt i konvolutten. Følgebrevet skal indeholde:

1. en erklæring om, at vælgeren selv frivilligt og uden overværelse af andre har udfyldt stemmesedlen, lagt den i konvolutten og tilklæbet denne. Forsåvidt stemmeafgivningen sker i den kommune, hvor vælgeren er opført på valglisten, skal vælgeren — medmindre han afgiver stemme efter de for vælgere på afsides beliggende øer eller for syge og hospitalspatienter gældende regler eller er tjenstgørende på et fyr — tillige afgive en erklæring på tro og love om, at han på valgdagen opholder sig udenfor kommunen. Vælgerens underskrift på følgebrevet skal finde sted i overværelse af vedkommende folkeregisterfører eller dennes stedfortræder, henholdsvis vedkommende konsulatsejersmand, føreren af vedkommende skib eller dennes stedfortræder, landfogeden (politimesteren) eller vedkommende sysselmand eller mønstringsbestyrer eller en tjenestemand ved fyrvæsenet eller en af indenrigsministeren eller af kommunalbestyrelsen, jfr. § 40, stk. 5, dertil bemyndiget. Forsåvidt angår patienter på sygehuse eller sanatorier, skal den pågældende vælgers underskrift være afgivet i overværelse af en ved vedkommende sygehus eller sanatorium ansat læge og for andre syge personers vedkommende af en læge, en statstjenestemand eller en af sysselmanden dertil udpeget troværdig person. Følgebrevet skal angive datoen for underskriften og vælgerens fulde navn, stilling og bopæl i den kommune, hvori han er opført på valglisten,

Lovforslaget.

nest næstsidsste søgnedag før valgdagen. Søfolk eller fiskere kan dog afgive stemme i indtil 8 uger før valgets afholdelse, og stemmeafgivningen for disse vælgere kan endvidere ske hos landfogeden (politimesteren) eller hos vedkommende sysselmand eller mønstringsbestyrer. For de vælgere, der afgiver stemme i den øvrige del af riget, eller i udlandet, kan stemmeafgivningen tidligst ske 3 måneder før valgdagen.“

23. § 42, stk. 2, nr. 1, affattes således:

„1. en erklæring om, at vælgeren selv frivilligt og uden overværelse af andre har udfyldt stemmesedlen, lagt den i konvolutten og tilklæbet denne. Vælgeren skal tillige afgive en erklæring på tro og love om, at han på valgdagen ikke eller kun med uforholdsmæssig vanskelighed vil kunne indfinde sig på afstemningsstedet inden for de for afstemningen fastsatte tidsfrister. Vælgerens underskrift på følgebrevet skal finde sted i overværelse af vedkommende folkeregisterfører eller dennes stedfortræder, henholdsvis vedkommende konsulatsejersmand, føreren af vedkommende skib eller dennes stedfortræder, landfogeden (politimesteren) eller vedkommende sysselmand eller mønstringsbestyrer eller en tjenestemand ved fyrvæsenet eller en af indenrigsministeren eller af kommunalbestyrelsen, jfr. § 40, stk. 4, dertil bemyndiget. For så vidt angår patienter på sygehuse eller andre helbredelses- og plejehuse, skal den pågældende vælgers underskrift være afgivet i overværelse af en ved sygehuset eller institutionen ansat inspektør eller læge og for andre syge personers vedkommende af en læge eller en af landfogeden (politimesteren) eller vedkommende sysselmand dertil udpeget troværdig person. Følgebrevet skal angive datoen for underskriften og vælgerens fulde navn, stilling og bopæl i den kommune, hvori han er opført på valglisten.“

Bilag til f. t. l. vedr. folketingsvalg på Færøerne.

Gældende lov.

§ 45. Inden afstemningens påbegyndelse åbnes de modtagne omslag af valgstyrrerne, der for hvert enkelt af omslagene undersøger, om den person, fra hvem det hidrører, er opført på valglisten, og i bekræftende fald straks sætter et kryds ved vælgerens navn på valglisten samtidig med, at hans navn og valglistennummer opføres på stemmelisten, jfr. § 30.

Lovforslaget.

24. § 45, stk. 1, affattes således:

„§ 45. Inden afstemningens påbegyndelse, om fornødent aftenen før valgdagen, åbnes de modtagne omslag af valgstyrrerne, der for hver enkelt af omslagene undersøger, om den person, fra hvem det hidrører, er opført på valglisten, og i bekræftende fald straks sætter et kryds ved vælgerens navn på valglisten samtidig med, at hans navn og valglistennummer opføres på stemmelisten, jfr. § 30.“

25. Foran § 50 indsættes:

„§ 49 a. Folkeafstemninger i henhold til § 20, stk. 2, § 29, stk. 2, og § 88 i Danmarks Riges Grundlov afholdes på Færøerne. Det samme gælder afstemninger i henhold til grundlovens § 42, såfremt den pågældende lov skal gælde for Færøerne eller ved anordning kunne sættes i kraft i denne del af riget.

Stk. 2. Folkeafstemninger på Færøerne finder sted på samme dag som i de øvrige dele af riget.“

26. I § 52 indsættes efter stk. 1:

„Stk. 2. Såfremt der på samme dag afholdes folkeafstemning om 2 eller flere lovforslag eller love, fastsætter indenrigsministeren de bestemmelser, der er nødvendige som følge af afstemningernes samtidige afholdelse.“

27. I § 56 indsættes efter stk. 1:

„Stk. 2. En stemmeseddel er ugyldig,

- 1) når det ikke med sikkerhed fremgår, for hvilket resultat vælgeren har villet stemme,
- 2) når beskaffenheden af stemmesedlen giver grund til at antage, at den ikke er en af de tilforordnede udleveret og på valgstedet afkrydset stemmeseddel,
- 3) når der på stemmesedlen findes skrevet, tegnet eller på anden måde anbragt noget, hvorved det findes forsætligt tilkendegivet, hvem den stemmende er, eller der overhovedet ved en behandling ud over den af afstemningen følgende findes forsætligt af vælgeren at være givet stemmesedlen et særpræg. Understregning eller overstregning af den

Gældende lov.

§ 59. Forsømmer nogen udførelsen af forretninger, som denne lov medfører, ikendes han, forsåvidt han ikke efter lovgivningens bestemmelser har gjort sig skyldig til en større straf, en bøde fra 20 kr.

§ 61. — — —

Stk. 2. Overtrædelse af nogen af disse bestemmelser straffes med fængsel eller hæfte ikke under 4 uger.

Lovforslaget.

stemmesedlen påtrykte tekst i forbindelse med et kryds på stemmesedlen anses ikke som særpræg.“

28. § 59 affattes således:

„**§ 59.** Den, der forsømmer udførelsen af forretninger, som påhviler ham efter denne lov, straffes med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.“

29. § 61, *stk. 2*, affattes således:

„*Stk. 2.* Overtrædelse af bestemmelserne i *stk. 1* straffes med bøde eller hæfte.“

30. I § 61, *stk. 3*, udgår „fra 100 kr.“, og sidste pkt. ophæves.

31. I § 62 udgår *stk. 2*, og i *stk. 3*, der bliver *stk. 2*, indsættes i 1. pkt. efter „tilforordnede“: „jfr. § 26, *stk. 4*“.

32. I § 62, *stk. 4*, der bliver *stk. 3*, udgår „og 3“.